

Alkotó diákok

Szeged igazi diákváros. Diákjai többségét közös cél jellemzi: a választott hivatás, pálya megismerése, elsajátítása. Vannak olyanok is, akik emellett még különös ambíciók rabjai. Némelyikük csak titokban melengelt vágyait. Egyik a költészet szerelmese, másik a színeké, egyiket a film varázsa köti, másikat a színház. Mindegyik adni akar. Fialalok. Lelkesek. Kevesen ismerik őket. Baráti körök, az évfolyam. Közülük szeretnék néhányat bemutatni.

A költők

Verset sokan írnak. Talán nincs is olyan, aki valaha ne próbálta volna meg. De a versírás és költészet kétféle. Tudja ezt Rigó Béla III. éves, magyar-országi szakos hallgató is. Már gimnazium korában írogatott a Bács-Kiskun megyei lapba. Szegeden a Tiszatáj közli időnként verseit. Különösen szatirikus hangvételű versei sikerteltek, bár ő maga ezt csak játéknak tartja. Barátja, a magyar-olasz szakos Kelemen János szintén produktív értelemben foglalkozik a költészetrel. A „gyönyörű képek mestere”. Versei már egy idő óta nyomtatásban is megjelennek.

Talán a legtudatosabban keresi a formát Veres Miklós. Hármuk közül ő a „legtermékenyebb” verselő. Sorraiban itt-ott érződik a kedves dunántúli íz. A Somogyi Írás évek óta közli verseit.

Műfordításuk is szép eredményekre jogosítanak. Egyelőre talán még költői szinten nem, de nyelvi, szakmai szinten versenyeznek az „igazakkal”. Nagy műgonddal ültetik át az idegen nyelvű remekket anyanyelvünkre.

— Szeretném, ha megjelenne itt Szegeden hármunk fordítása! Jelenleg is ő a „főnyag”. Egy-egy versét mindnyájan lefordítjuk, mert érdekes, jó és nagyon tetszik...

A próza kedvelői

Kerecsy Sándor első éves, tanárképző főiskolás. Sokoldalú. Különböző műfajokkal foglalkozik. Versei még nem kiforrott egyéniséget mutatnak. Biztatják. Mint karikatürista szerepel a Dél-Magyarországban is. Szófia lapok is közölték rajzait. Gimnazista korában az „Egy villám fénye” című 3 felvonásos drámájával megnyerte az Eötvös-pályázatot. Legtitkosabb vágya is az, hogy drámaíró legyen. Nagyon fiatal még.

— Sokat kell még tanulnom, élnem, látnom, hogy ezt valóra válthassam — mondja ő is.

A kezdet mindenestre biztat. Drámáját a 150. Eötvös-évfordulón a budapesti Egyetemi Színhádon előadják...

A festő

— Minél többet megismerem a valóságból és azt megörökíteni — vallja Zombory Zoltán, a „festő”, mikor céljairól faggatom. A főiskola II. éves magyar-országi szakos hallgatója. Keresi a mondanivalójának legmegfelelőbb kifejezési formát, stílust. Az absztrakt jelzések nála kissé feloldódtak, ábrázolásmódja kitisztult. A mértani formák mögött nyugalom és expresszivitás rejlik. Ez ad egységet a képeknek. Elve: ha tud az ember valamit mondani a képpel, elérte a célját.

A festészetet egyébként szeretné összhangba hozni az építőművészettel.

— Egymás támogatójává kell, hogy váljanak — mondja. Művészi állásfoglalásáról röviden ennyit mond:

— A valóság lényegét keresem, ha néha elvont eszközökkel is, s ezért realitásnak vallom magam!

Az operatőr

— A film gyerekkorom óta érdekel technikailag és művészileg egyaránt — meséli Csányi Miklós V. éves bölcsészhallgató, az „amatőr filmes”, aki mellesleg színjátszórendező, és film-, irodalomkritikusként is szerepel a Tiszatájban. Első, teljesen önálló munkáját ezen az őszön kezdte forgatni, s a nyári keresetét a költséges „szünet” szinte felémészté. Filmetűdjei nemrégiben nyilvánosság előtt is szerepeltek Szegeden. Elményeiből állítja össze filmkockáit. Van mondanivalója.

— Érzem és szeretném kifejezni a mai fiatalok problémáját, hiszen magam is átéltem ezeket. Két filmetűdömnek is fiatalok a hősei.

Nyitott szemmel jár a világban. Figyeli az arcképeket, mozdulatokat, emberek, utcák hangulatát. Közös és egyéni problémák érdeklik. A fiatalság lendülete, igazi társkeresése: hite, világszemlélete mind érdekes és különösen filmen ábrázolva izgalmas kérdés.

— Etűdjeimet kísérletnek szánom, tanulni akarok általam, de ha sikerülnek, bízom, hogy eljuthatnak a hozzám hasonló fiatalokhoz...

A színész

Hosszú, nyakig láb fiú. Árad belőle a lelkesedés. Főiskolás, első éves, az Irodalmi Színház tagja. Nagy Zoltán sikereket fűzték Pesten az Egressy-klubhoz és az Irodalmi Színházhoz. Rájong a pályáért.

— Az előadóművészetet szeretem. Szakmailag nehezebb ugyan, de szebb, izgal-

masabb. Hiszen az ember jelmezek, minden színpadi kellék és atmoszféra nélkül egyedül teremti meg az illúziót, ragadja magával az embereket... Egyébként mindenütt azokat az embereket figyelem, akik karakterfigurák!

A taps igazi lelkesedést, ambíciókat tud kiváltani belőle. A legnagyobb ösztönzést édesapjától kapja, aki festőművész.

— Tőle tanultam a művészetnek, mint szent dolognak az imádatát...

A kép korántsem teljes. Többen is akadnak, akiket hasonló törekvések jellemznek. Fialalok, mai fiatalok, akik többek akarnak lenni. De nemcsak magukért, hanem mert azt vallják: nem azért művész a művész, hogy több legyen, mint a többi ember, hanem hogy gazdagítsa őket.

Jakab Ágnes

Televíziós kisfilm a domaszéki Rákóczi Tsz-ről

A napokban a Magyar Televízió filmforgató kameráján látta vendégül a domaszéki Rákóczi Termelőszövetkezet. Mezőgazdasági ismeretterjesztő kisfilmet készített a közös gazdaság tehenészetében a televízió híradójának filmforgató-csoportja. A kisfilm a szövetkezeti tehenészetek higiénijának megvalósításáról, annak módszereiről szól a domaszéki tsz-ben elért eredmények alapján. Bemutatja a fejés higiénijával kapcsolatos tennivalókat, szól a tehenészet rendszeres tisztálkodásának és egészségügyi ellenőrzésének a fontosságáról, ismerteti az istállók rendjével kapcsolatos tennivalókat is. Felhívja a

Épül a »bársony« vasút

A Szovjetunió déli részén megkezdődött az ország első »bársony« vasútvonalának építése.

Az új vasútvonalon a szokásos 12,5 méteres sínek helyett gigantikus, 800 méter hosszú hegesztett sínekkel fektetnek le. Az újítás célja nyilvánvaló: lényegesen csökkenteni kilométerenként az illetékek számát.

A »bársony«-pálya tervezőit nemcsak az utasok kényelme vezette, hanem a vasúti technika óvása is. Előzetes számítások szerint az ilyen pályákon a villanymozdonyok és a kocsik élettartama egyötödével megnövekszik.

A »bársony«-vasútvonal első, körülbelül 100 kilométeres szakaszát a kubanyi Batjajsk és Sztarominszkaja között 1963-ban befejezik.

KÖNYVESPOLC

Jókai Mór: Szegény gazdagok

A Szegény gazdagok Jókai gazdag fantáziájának, mesélő erejének, nagyszerű tájleírásának, művészetének egyik legszebb hajtása. Témája egy 1858-ban tett erdélyi utazás élményanyagából, az egyszerű román nép, a havasi pásztorok és bányászok őszinte megértéséből és egy valóban élő főúri gazember leleplezésének számdékából fakadt. A műben bepillantathatunk egy gazdag polgárcsalád embertelen életébe, egy rabló főúr garázdálkodásaiba éppúgy, mint az egyszerű emberek világába. Jókai módot talál arra is, hogy a cselekmény kapcsán megrajzolja Erdély természeti szépségeit, színes népszokásait, és őszintén hirdesse a román és a magyar nép barátságát. A nagy indulatok és tiszta szerelmek, a jellemtelenség és a becsület harca, a remekbe szabott típusok gazdag könyvvé, bátor írói kiállással avatják a Szegény gazdagok, Jókai színpompás romantikájának ezt a nagy sikerű, máig is népszerű alkotását. A könyv az Akadémia Kiadónál jelent meg a Jókai Mór Őszes Művei sorozatban.

Mikszáth Kálmán: Elbeszélések I.

Mikszáth Kálmán műveinek kritikai kiadása a Regények felől 1—23. kötet és a közbeiktatott kétkötetű Levelezés után az elbeszélések és cikkek adta ki legújabb kiadása az Akadémiai Kiadó. A most megjelent 27. kötet — az Elbeszélések I. kötet — a pályakezdő Mikszáth novelláit és rajzait nyújtja. Egy, még a szakemberek előtt is ismeretlen fiatal író mutatkozik be e kötetben, melynek anyaga régi naptárakból, újságokból és folyóiratokból jórészt

A szótáris elmélete és gyakorlata a Magyar Nyelv Értelmező Szótárában

Ország László szerkesztésében, a Nyelvtudományi értekezések 36. köteteként jelent meg ez a könyv az Akadémiai Kiadónál. A Magyar Nyelv Értelmező Szótárában tömör tájékoztató nyújtott felvilágosítást az olvasónak és közölte meg a szótár használatát. Ugyanakkor nyilvánvalóvá vált, hogy a szakemberek és a lexikográfia iránt érdeklődő nagyközönség számára kivánatos egy olyan munkát, amelyben a közzététel, amelyben a mű munkatársai összefogva a szerkesztésben közreműködtek a Csongrád megyei Közegészségügyi és Járványügyi Állomás munkatársai is, akiknek véleménye szerint a szegedi járás szövetkezeti gazdaságai közül a domaszéki termelőszövetkezetben tettek legtöbbet azért, hogy az adott lehetőségek között a tehenészet tisztaságát, higiéniját biztosítsák.

Az olvasó írja

Rendszeres autóbusszjáratot Kiskundorozsmára!

A napokban hivatalos ügyben Szegeden voltam és Dorozsmára az utamat kombináltam az autóbussz- és a villamosközlekedési lehetőséggel. Kilen óraorak indultam autóbusszal a Takaréktár utcából Szatymaz felé, ezzel jöttem a falemezgyárig. Itt szerettem volna átszállni a villamosra, ami »röpke« 45 perc alatt meg is érkezett. Agyonfagyva, fáva jutottam a járműhöz, és a kiskundorozsmai vasúti átjáró előtt ismét le kellett szállnom, és átgyalogolva az átjárón, újfent villamosra szálltam. A falemezgyártól a kiskundorozsmai végállomásig az út pontosan 1 óra hosszágig tartott.

Idős emberek, gyerekek is fagyoskodtak velem együtt és sajnos, ez állandóan így van. Tudom, már többféle javaslat megoldásán vitákoznak, azonban szeretnék érvelni amellett, hogy ez a helyzet már nem tűr halasztást. A kiskundorozsmai tbc-gondozóintézetben dolgozom. A téli hónapokban a gyógyulóban, illetőleg az olyan állapotban levő betegeink, akiknek megbetegedési foka már megengedné, hogy dolgozhasanak, a közlekedési viszonyok miatt azonban még nem lehet munkába állítani őket. (Természetesen itt azokról van szó, akik Szegeden dolgoznak.) A hónapokig pihenő-kímélő életmódra nevelt betegek, akik ugyan már munkájukat el tudnák látni, de az említett okok miatt még nem, a táppénzállományban tartásuk több hónappal meghosszabbodik. Pedig ezt kell tenni, mert az esetleges visszaesés még több veszteséggel jár.

Úgy gondolom, célszerű kísérletképpen be lehetne állítani egy autóbussz helyi járatot Szegedről Rókuson át Kiskundorozsmára. Senki nem bővelkedik az idejével,

és az eddigi utazási zsúfoltság is bebizonyítja, hogy ez a járat kifizető lenne.

Fekete Istvánné

KVITKO

Nincs szerencséje

— Felesleges kérdeznem — ezzel Mark Akimovics felugrott a székéről. — Mindezt elmondok sorjában!

Ezzel nagyot sóhajtott, és kinyitotta a táskáját. Benne hevert egy köteg pénz, néhány aranytárgy, külföldi valuta, cári időkben vert aranyérem.

Pupik zsebkendőjével megtörölte az arcát, s belekezdett mondókájába:

— Becsületes ember vagyok, s nem akarom elhittetni, hogy mindezt a mamámtól örököltem. Azt sem mondom, hogy szerencsém van a lottón. Ellenkezőleg, nekem soha sincs szerencsém. Ahol más egy ez rest emelne, nekem csak 500-at sikerül. Megkérdezheti a feleségemtől, ő is igazolja. Mindaz, amit itt lát, saját szerencsém. Erre például akkor tettem szert, amikor a cipészszövetkezetben dolgoztam. Ezzel Pupik félre-

— Ön bizonyára szeretné tudni, mi volt a szövetkezetben a dolgom? Bőrszövő voltam. Elég jól ment.

Pupik vizet töltött a pohárba, s egyhajtásra kiitta.

— Rövid ideig a hulladékgyűjtő vállalatnál is dolgoztam. Nem sok hasznát láttam. — Pupik ezzel hanyagul odavetett egy köteg pénzt. — Legszebb napjaimat az egykori »Kötszövő« szövetkezetnél töltöttem, amely kapronkészítményeket gyártott. Az eladási részem dolgoztam. Mindazt, amit itt lát, akkor kerestem. Ez az egész. Semmit sem titkoltam el, becsületszavamra!

Ha nem hiszi, kérdezze meg a feleségemet, ő is igazolja.

Pupik felhajtott meg egy pohár vizet.

A nyomozó tovább jegyezgetve megkérdezte:

— Nincs több mondanivalója?

— Semmi az égvilágon! Nem titkoltam el semmit. Higygye el, egész életemben arra törekedtem, hogy becsületes ember maradjak, de egyszerűen nem sikerült.

A nyomozó pontot tett jegyzeteire és elővett egy tiszta papírlapot.

— Rendben van, vallomását továbbítom az illetékes helyre. Most azonban még egy dolgot kell tisztáznunk.

— Nyomozó polgártárs, velem semmi más nem történt, mindent elmondtam.

— Talán mégsem. Két héttel ezelőtt két hulligán verekedést rendezett a villamoson. Az egyik károsult önt tanúként nevezte meg. Voltaképpen csak azért hívtam be, Nos, mit tud mondani ezzel kapcsolatban.

Pupik felállt, kendőjét zsebébe gyűrte és bambán bámulva a nyomozóra csak ennyit mondott:

— Legfeljebb újból megismételtem: soha az életben nem volt szerencsém!

Fordította: DOSEK LAJOS

Rádióműsor

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RÁDIO

4.26 Rákóczi-induló. 4.30 Hírek. 4.40 Vidáman, frissen. Közben: 5.30 Hírek. 6.00 Falurádió. 6.35 Néhány perc tudomány. 6.59 Időjelzés. 7.00 Hírek. 7.10 Új Könyvek. 7.30 Műsornaptár. 7.50 Időjelzés. 8.00 Műsorismertetés. 8.10 Operett-részletek. 8.55 Edes anyanyelvünk. 9.00 Légy jó mindhalálig. Rádiójáték Möriz. Zsigmond regénye nyomán. 10.00 Hírek. 10.10 Az emberi test titkai. 10.35 Zenekari muzsika. 11.50 Napirenden... 12.00 Dél hangrangsó. 12.15 Könyvzenei Híradó. 13.05 Szövetkezeti gazdaságtanfolyam. 13.25 Egy falu — egy nótá. 13.50 Gazdasági fórum. 14.00 Kamarazene. 14.40 Hogyan számítjuk az időt? 15.00 Hírek. Közlemények. 15.08 Időjárásjelzés. 15.10 Népi muzsika. 15.35 Magvetés. 15.00 Táncczene. 16.15 Lányok, asszonyok. 16.30 Purcell: Jülieték, művészet. 17.00 Hírek. Kantáta. 16.55 Műsorismertetés. 17.00 Hírek. 17.10 Nemzetközi tükör. 17.20 Szórakoztató népi muzsika. 17.50 Mit olvassunk? 18.00 Új tánczenei felvételek. 18.50 Ifjú figyelő. 19.10 Puccini: Manon. Lescaut. Opera. Az I. felvonás után: 19.50 Jó éjszaka! gyerekek! 20.00—20.25 Esti krónika. 22.00 Hírek. 22.15 Gyermeknevelés. 23.30 Könyvzene. 23.00 Csintalan rímek. Verseik, szanok. 23.25 Verbunkosok, nép-

dalok. 24.00 Hírek. 0.10 EM zen. 0.30 Himnusz.

PETŐFI-RÁDIO

5.50 Hírek. 6.00 Reggeli zene. 6.35 Műsornaptár. 6.30 Torna. 6.00—6.10 Hírek. 14.00 Időjárás- és vízállásjelentés. 14.15 Műsorismertetés. 14.20 Táncczene. 15.05 Műsor Ady Endréről. 15.35 Operett-részletek. 16.00 Hírek. 16.05 A külföldi sajtó hasábjairól. 16.05 Óra 15 Szív küldi... 16.50 Ezer szótok egy Frank Bridge-témára. 17.30 A gazdasági igazgatás poltikája. 17.45 Nat King Cole énekel. 18.00 Hírek. 18.05 Rádiógyetem. 18.45 Magyar rúvósátíratok. 19.00 Hírek. 19.05 Műsorismertetés. 19.10 Szövetkezeti gazdaságtanfolyam. 19.30 Népi zenekarok és kórusok műsorából. 20.00 Hangverseny a stúdióban. 20.25 Könyvzene. 21.00 Hírek. 21.05 Emlékek, élmények. 22.00 Zenekari muzsika. 23.00 Hírek. 23.15 Műsorzárás.

Televízióműsor

17.50 Kisdobosok műsora. 18.20 Beszélgetésünk oroszul! 18.40 Magasfeszültség. Szovjet kisfilm. 18.50 A Magyar Híradó műsora. 19.00 A jóvő hét műsora. 19.05 Telesport. 19.30 Tv-híradó. 19.45 A tv mesekönyve. 19.50 Orgona-muzsika. 20.15 A Két „N” úr. Magyarul beszélő lengyel film. 21.55 Szülők, nevelők egymásközti. 22.15 Hírek. Tv-híradó.